

Posudek školitelky na práci:

Bc. Kajetán Holeček, Politika Václava IV. vůči Židům v Čechách, bakalářská práce ÚČD FF UK, Praha 2018, vedoucí práce PhDr. Blanka Zilynská, Ph.D., 66 stran

Práce K. Holečka se věnuje postavení židovského obyvatelstva ve středověkých Čechách se zaměřením na panovnickou politiku přelomu 14. a 15. století usměřující právě tuto oblast. Autor nás nejprve uvádí do specifické problematiky, jíž se česká medievistika dosud věnovala velmi omezeně. Po představení dosavadní historiografie a nastínění pramenné základny seznamuje čtenáře s vývojem židovského osídlení v Čechách od nejranějších zpráv až po nástup Václava IV. V této obecné úvodní partii vysvětluje také, v jakém postavení Židé v křesťanském světě žili a co pro ně znamenalo, že byli vnímáni jako *servi camerae regis* a představovali jeden z králových regálů.

Těžiště práce se nachází v třetí kapitole, která obsahuje vlastní analýzu pramenného materiálu k otázce chování Václava IV. vůči Židům. Problematiku řeší ve dvou rovinách. První zahrnuje celoplošná rozhodnutí, kterými král reagoval buď na události v Říši, nebo na domácí situaci s širším dopadem. Jedná se především o dvě mimořádné události – vyvlastnění židovských dluhů v r. 1385 a židovský pogrom v Praze roku 1389. Druhou úroveň, bližší běžné každodennosti, představují privilegia a rozhodnutí ve věci Židů obývajících různá královská města. Autor našel doklady především pro Cheb, Hradec Králové a České Budějovice, na nichž předvedl králův pragmatický přístup k židovskému obyvatelstvu v Čechách.

Závěr práce není jen rekapitulací výše podaného výkladu, nýbrž odpovídá i na několik otázek položených v úvodu: nakolik se shodovala nebo lišila Václavova politika vůči Židům v Čechách a v Říši, zda byly Václavovy postoje odlišné od chování jeho otce a děda, resp. obvyklého dobového úzu, a konečně proč je Václav IV. soudobými prameny traktován jako „*rex Iudeorum*“. Tady už autor vykročil z kruhu židovské tematiky k otázkám vytváření různých podob mýtu o králi Václavovi, vnímaném buď jako „lidový král“ nebo „viník husitské zkázy“. Otázku jen naznačil bez hlubšího rozboru, nicméně upozornil na souvislost invektiv proti Václavovi stran jeho židovské politiky s širší politickou situací (spor s arcibiskupem, s panskou jednotou). Závěry jsou velmi dobře formulovány. Autor dokázal vyhodnotit zjištěné skutečnosti v širším kontextu a obecnější rovině.

Práce je založena na listinném materiálu i vyprávěcích pramenech, autor pracoval s texty latinskými i hebrejskými. Je dobře vybaven nejen jazykově, adekvátně také pracuje s prameny i literaturou a jeho práce převyšuje obvyklou úroveň bakalářských prací. Je napsaná kultivovaným jazykem bez nadměrných překlepů, je vybavena mapovou přílohou a bohatým seznamem pramenných edic i literatury, v rámci níž se nacházejí i cizojazyčné zahraniční tituly věnované postavení Židů v Říši.

Ráda proto doporučuji bakalářskou práci K. Holečka k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně.

PhDr. Blanka Zilynská, Ph.D.

V Praze dne 9. 6. 2018